

Omdenken - van toetslijnen naar leerlijnen

Studiedag 18 november

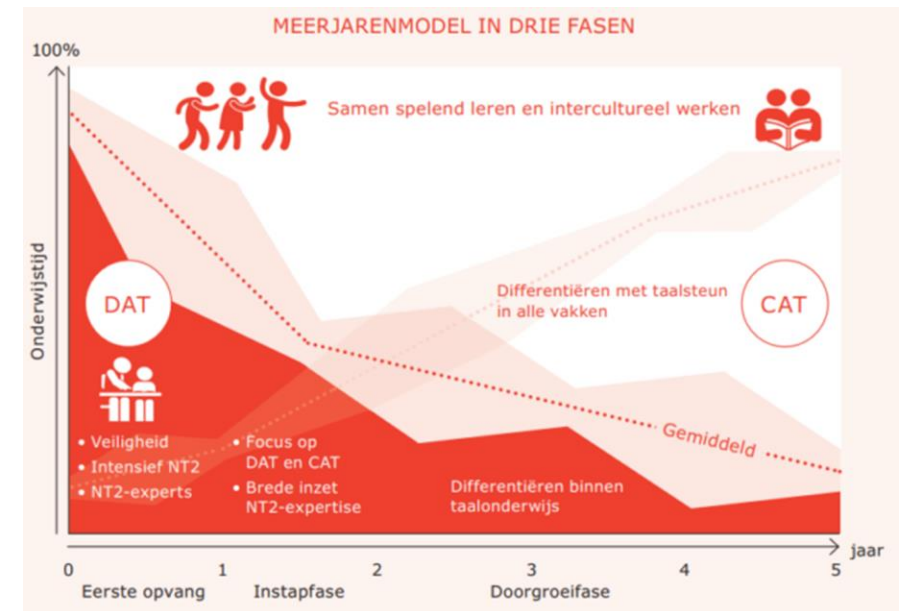
Even voorstellen

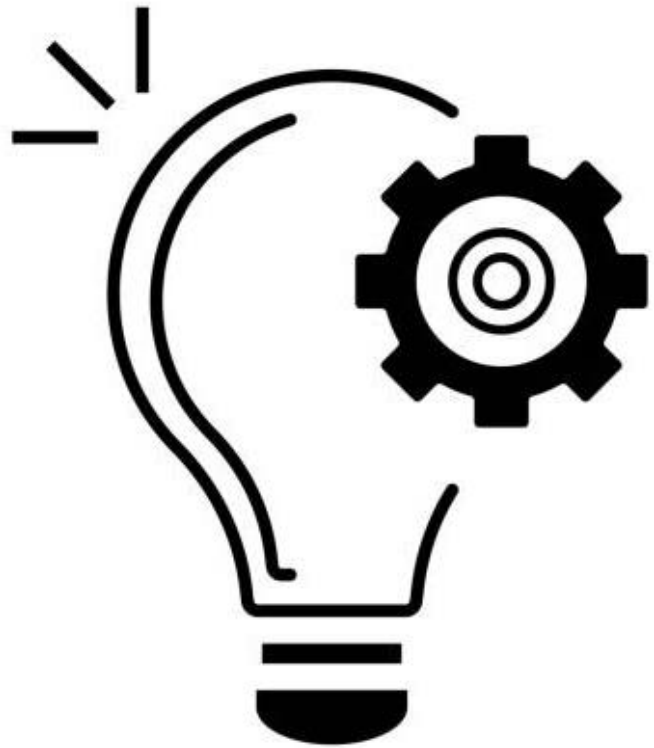
Omdenken van toetslijnen naar leerlijnen

- Leerkracht onderwijs aan nieuwkomers ECA
- Mede-ontwikkelaar toetslijnen ECA
- NT2-onderwijsadviseur Emmen
- Intern begeleider ECA
- Mede-ontwikkelaar/werkgroepsleider LOWAN-leerlijnen 3-8 en LOWAN-ontwikkellijnen kleuters
- Beleidsadviseur LOWAN-PO

Vandaag

- Jouw beginsituatie?
- Onderzoekskader
- Omdenken - van toetslijnen naar leerlijnen
- Coaching- en leiderschapsstijlen
- Hoe neem jij jouw team mee in het omdenken?

Jouw beginsituatie?

Code: 8961 6793

Onderzoekskader 2021, versie aug. 2024

Enkele highlights m.b.t. de beginsituatie en doorstroomperspectief eerste jaar

OP0. Basisvaardigheden

‘Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school.’

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

‘De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en de vaardigheden van de leerlingen...’,

‘De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling, ...’,

‘De school stelt voor elke leerling, op basis van alle leerlinggegevens, passende (streef)doelen op.’

Zicht op ontwikkeling en begeleiding*

Beginsituatie

- Kennis
- Vaardigheden
- Culturele aspecten
- Thuistaal
- Omgevingsfactoren
- Per vakgebied

Doorstroomperspectief (1^e jaar)

- Per vakgebied
- Verwachting van waar de leerling staat na eerste jaar onderwijs in Nederland
- Uiteindelijke leerrendement/-tempo
bron voor doorstroomperspectief
regulier onderwijs groep 8

*In OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding staat:

‘de school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling,...’

Van toetslijnen...

Model ECA Emmen

		Leerlijn (niet) geletterd Taalgebied Leeftijd Groep	Leerlijn 1 n.v.t. n.v.t. groep 3 groep 3	Leerlijn 2 Niet geletterd n.v.t. 6-7 jaar groep 3	Leerlijn 2 Niet geletterd n.v.t. 7-8 jaar groep 4	Leerlijn 2 Niet geletterd n.v.t. 8-9 jaar groep 5	Leerlijn 3 Geletterd niet verwant 6-7 jaar groep 3	Leerlijn 3 Geletterd niet verwant 7-8 jaar groep 4	Leerlijn 3 Geletterd niet verwant 8-9 jaar groep 5	Leerlijn 4 Geletterd verwant 6-7 jaar groep 3	Leerlijn 4 Geletterd verwant 7-8 jaar groep 4	Leerlijn 4 Geletterd verwant 8-9 jaar groep 5	Leerlijn 5 Niet geletterd n.v.t. 9-10 jaar groep 6	Leerlijn 5 Niet geletterd n.v.t. 10-11 jaar groep 7	Leerlijn 5 Niet geletterd n.v.t. 11-12 jaar groep 8	Leerlijn 6 Geletterd niet verwant 9-10 jaar groep 6	Leerlijn 6 Geletterd niet verwant 10-11 jaar groep 7	Leerlijn 6 Geletterd niet verwant 11-12 jaar groep 8	Leerlijn 7 Geletterd verwant 9-10 jaar groep 6	Leerlijn 7 Geletterd verwant 10-11 jaar groep 7	Leerlijn 7 Geletterd verwant 11-12 jaar groep 8	
week	vakgebied																					
10	Technisch Lezen	AVI					instr. M3			instr. M3		instr. M3	beh. M3	instr. M3	instr. M3	beh. M3	instr. M3	beh. M3	beh. M3	instr. E3	beh. E3	beh. E3
		DMT (oud)					M3 vs 17-23			M3 vs 17-23		M3 vs 17-23	M3 vs 25-31	M3 vs 17-23	M3 vs 25-31	M3 vs 25-31	M3 vs 17-23	M3 vs 20-26	M3 vs 25-31	E3 vs 30-37	E3 vs 36-44	E3 vs 42-50
		DMT (versie 2017)					M3 vs 12-16			M3 vs 12-16		M3 vs 12-16	M3 vs 16-24	M3 vs 12-16	M3 vs 16-24	M3 vs 16-24	M3 vs 12-16	M3 vs 16-24	M3 vs 16-24	E3 vs 19-27	E3 vs 27-39	E3 vs 27-39
	Begrijpend lezen	Cito 3.0																		Presentatie laatst opgeslagen: Zojuist		
		Spelling	PI dictee							DLE 2		DLE 2	DLE 3			DLE 1	DLE 2	DLE 4				DLE 8
	Woordenschat	Cito 3.0								M3 vs66-89		M3vs66-101	M3vs90-122			M3vs66-89	M3vs66-89	M3vs123-152	E3vs152-173	M3vs123-152	M3vs153-181	E3vs174-200
		Rekenen	MNN	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%	R80%
	Rekenen	Tak (passief)																				
		Tempo/NTR	DLE 2	x	DLE 2	DLE 5	DLE 2	DLE 2	DLE 5	DLE 2	DLE 10	DLE 15	DLE 5	DLE 5	DLE 5	DLE 5	DLE 20	DLE 25	DLE 30	DLE 20	DLE 25	DLE 30
		Cito 3.0	x	x	x	M3vs98-114	x	x	M3vs98-114	x	E3vs123-138	M4vs150-164	M3vs98-114	M3vs98-114	M3vs98-114	M3vs98-114	E4vs169-182	M5vs192-204	E5vs204-215	E4vs169-182	M5vs192-204	E5vs204-215
20	Technisch Lezen	AVI	instr. M3		instr. M3	instr. E3		instr. M3	instr. E3	instr. M3	instr. E3	beh. E3	instr. E3	instr. E3	beh. E3	instr. E3	instr. M4	beh. M4	instr. M4	beh. M4	beh. M4	
		DMT (oud)	M3 vs 17-23		M3 vs 17-23	E3 vs 30-37		M3 vs 17-23	E3 vs 36-42	M3 vs 17-23	E3 vs 30-37	E3 vs 42-50	E3 vs 30-37	E3 vs 42-50	E3 vs 42-50	E3 vs 30-37	M4 vs 49-59	M4 vs 55-64	M4 vs 49-59	M4 vs 55-64	M4 vs 61-71	
		DMT (versie 2017)	M3 vs 12-16		M3 vs 12-16	E3 vs 19-27		M3 vs 12-16	E3 vs 19-27	M3 vs 12-16	E3 vs 19-27	E3 vs 27-39	E3 vs 19-27	E3 vs 19-27	E3 vs 19-27	E3 vs 19-27	M4 vs 39-49	M4 vs 49-61	M4 vs 39-49	M4 vs 49-61	M4 vs 49-61	
	Begrijpend Lezen	Cito 3.0																				
		Spelling	PI dictee	DLE 5		DLE 3	DLE 2	DLE 3	DLE 6	DLE3	DLE 5	DLE 7	DLE 3	DLE 4	DLE 5	DLE 10	DLE 12	DLE 14	DLE 10	DLE 13	DLE 18	
	Woordenschat	Cito 3.0	M3vs153-181			M3vs90-122	M3vs66-89	M3vs90-122	M3vs153-181		M3vs123-152	M3vs153-181	M3vs90-122	M3vs123-152	M3vs123-152	E3vs174-200	M4vs211-237	M4vs211-237	E3vs174-200	M4vs211-237	E4vs239-262	
		Rekenen	MNN	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	
	Rekenen	Tak (passief)	1000	1000	1000	1500	1000	1000	1000	1500	1000	1000	1500	1500	1500	1500	1500	2000	2000	2000	2000	2000
		Tempo/NTR	DLE 5	DLE 2	DLE 5	DLE 10	DLE 5	DLE 5	DLE 10	DLE 5	DLE 15	DLE 20	DLE 10	DLE 10	DLE 10	DLE 10	DLE 25	DLE 30	DLE 35	DLE 25	DLE 30	DLE 35
		Cito 3.0	M3vs98-114	x	M3vs98-114	E3vs123-138	M3vs98-114	M3vs98-114	E3vs123-138	M3vs98-114	M4vs150-164	E4vs169-182	E3vs123-138	E3vs123-138	E3vs123-138	E3vs123-138	M5vs192-204	E5vs204-215	M6vs217-228	M5vs192-204	E5vs204-215	M6vs217-228
30	Technisch Lezen	AVI		instr. M3	beh. M3	instr. M4	instr. M3	beh. M3	instr. M4	beh. M3	instr. M4	beh. M4	instr. M4	instr. M4	beh. M4	instr. M4	instr. E4	beh. E4	instr. E4	instr. M5	beh. M5	
		DMT (oud)		M3 vs 17-23	M3 vs 25-31	M4 vs 49-59	M3 vs 17-23	M3 vs 25-31	M4 vs49-59	M3 vs 25-31	M4 vs 49-59	M4 vs 61-71	M4 vs 49-59	M4 vs 61-71	M4 vs 61-71	M4 vs 55-64	E4 vs 58-68	E4 vs 61-71	E4 vs 58-68	M5 vs 68-78	M5 vs 76-86	
		DMT (versie 2017)		M3 vs 12-16	M3 vs16-24	M4 vs 39-49	M3 vs 12-16	M3 vs16-24	M4 vs 49-61	M3 vs16-24	M4 vs 39-49	M4 vs 49-61	M4 vs 39-49	M4 vs 49-61	M4 vs 39-49	M4 vs 49-61	M4 vs 39-49	E4 vs 44-55	E4 vs 55-67	E4 vs 44-55	M5 vs 58-68	M5 vs 69-80
	Begrijpend Lezen	Cito 3.0																				
		Spelling	PI dictee		DLE 3	DLE 3	DLE 4	DLE 3	DLE 6	DLE 9	DLE 5	DLE 7	DLE 9	DLE 4	DLE 5	DLE 6	DLE 12	DLE 15	DLE 17	DLE 12	DLE 16	DLE 21
	Woordenschat	Cito 3.0		M3vs90-122	M3vs123-152	E3vs152-173	M3vs90-122	M3vs153-181	E3vs174-200	M3vs123-152	E3vs152-173	E3vs174-200	M3vs123-152	M3vs153-181	M3vs153-181	E3vs174-200	M4vs211-237	E4vs218-238	E3vs174-200	M4vs211-237	E4 vs<289	
		Rekenen	MNN	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	
	Rekenen	Tak (passief)																				
		Tempo/NTR	DLE 7	DLE 5	DLE 7	DLE 15	DLE 7	DLE 10	DLE 15	DLE 7	DLE 17	DLE 25	DLE 15	DLE 15	DLE 15	DLE 15	DLE 30	DLE 35	DLE 40	DLE 30	DLE 35	DLE 40
		Cito 3.0	M3/E3vs123-138	M3vs98-114	M3/E3vs123-138	M4vs150-164	M3/E3vs123-138	E3vs123-138	M4vs150-164	M3/E3vs123-138	M4/E4vs166-182	M5vs192-204	M4vs150-164	M4vs150-164	M4vs150-164	M4vs150-164	E5vs204-215	M6vs217-228	E6vs230-240	E5vs204-215	M6vs217-228	E6vs230-240
40	Technisch Lezen	AVI	instr. E3	instr. E3	instr. E3	instr. E4	instr. E3	instr. E3	instr. E4	instr. E3	instr. E4	beh. E4	instr. E4	instr. E4	beh. E4	instr. E4	instr. M5	instr. M5	instr. M5	instr. E5	instr. M6	
		DMT (oud)	E3 vs 42-50	E3 vs 30-37	E3 vs 42-50	E4 vs 58-68	E3 vs 30-37	E3 vs 42-50	E4 vs 58-68	E3 vs 42-50	E4 vs 63-73	E4 vs 68-78	E4 vs 58-68	E4 vs 68-78	E4 68-78	E4 vs 63-73	M5 vs 68-78	M5 vs 72-82	M5 vs 68-78	E5 vs 72-82	M6 vs 78-88	
		DMT (versie 2017)	E3 vs 27-39	E3 vs 19-27	E3 vs 27-39	E4 vs 44-55	E3 vs 19-27	E3 vs 27-39	E4 vs 44-55	E3 vs 27-39	E4 vs 44-55	E4 vs 55-67	E4 vs 44-55	E4 vs 44-55	E4 vs 55-67	E4 vs 44-55	M5 vs 58-68	M5 vs 58-68	M5 vs 58-68	E5 vs72-82	M6 vs 73-82	
	Begrijpend Lezen	Cito 3.0	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	E3 vs 109-127	
		Spelling	PI dictee	DLE 10	DLE 5	DLE 5	DLE 6	DLE 5	DLE 7	DLE 12	DLE 7	DLE 10	DLE 12	DLE 6	DLE 7	DLE 8	DLE 15	DLE 17	DLE 19	DLE 15	DLE 20	DLE 25
	Woordenschat	Cito 3.0	E3vs201-227	M3vs123-152	E3vs108-110	E3vs174-200	M3vs123-152	E3vs152-173	M4vs211-237	E3vs152-173	E3vs174-200	M4vs211-237	M3vs153-181	E3vs152-173	E3vs174-200	M4vs211-237	E4vs239-262	E4vs239-262	M4vs211-237	E4vs239-262	M5vs271-292	
		Rekenen	MNN	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	R80%P65%	
	Rekenen	Tak (passief)	2500	2500	2500	3000	2500	2500	2500	3000	2500	2500	3000	3000	3000	3000	3000	4000	4000	4000	4000	4000
		Tempo/NTR	DLE 10	DLE 10	DLE 10	DLE 20	DLE 10	DLE 15	DLE 20	DLE 10	DLE 20	DLE 30	DLE 20	DLE 20	DLE 20	DLE 20	DLE 35	DLE 40	DLE 45	DLE 35	DLE 40	DLE 45
		Cito 3.0	E3vs123-138	E3vs123-138	E3vs123-138	E4vs169-182	E3vs123-138	M4vs150-164	E4vs169-182	E3vs123-138	E4vs169-182	E5vs204-215	E4vs169-182	E4vs169-182	E4vs169-182	E4vs169-182	M6vs217-228	E6vs230-240	M7vs236-251	M6vs217-228	E6vs230-240	M7vs236-251

De leerling ...

Voorwaardelijke doelen

- ... leert het **Nederlandse 'label'** bij een concept dat bekend is in de thuistaal
- ... kent een aantal **dagelijkse, hoogfrequente** woorden receptief om deel te nemen aan de schooldag
- ... kan zich verbaal met (inhouds)woorden uitdrukken in **concrete dagelijkse (school)situaties**
- ... kent de expliciet, herhaald aangeboden woorden **receptief**
- ... kan de expliciet aangeboden woorden actief benoemen wanneer daar in **veilige situatie** naar wordt gevraagd
- ... kan de expliciet aangeboden woorden in een betekenisvolle context in **het hier en nu** toepassen
- ... kan de expliciet aangeboden woorden op eigen initiatief in **concrete situatie** functioneel toepassen

Begin situatie

- Go bij de leerling na ...
- Beschikt de leerling over een ruime woordenschat in de thuistaal?
 - Onderscheidt de leerling woorden in gesproken Nederlandse taal?
 - Kan de leerling woorden labelen?
 - Kan de leerling woorden en/of concepten categoriseren?

Minimale doelen

- ... breidt basiswoordenschat uit in interactie in (dagelijkse) gespreks-, luister- en/of (voor)leesleersituaties (incidentele woordenschatuitbreiding)
- ... breidt basiswoordenschat uit met expliciete en systematische instructie (intentionele woordenschatuitbreiding)
- ... is erop gericht om de woordenschat productief in een **veilige omgeving** te gebruiken
- ... weet dat woorden verschillende betekenisaspecten hebben
- ... kan vragen naar de betekenis van een woord
- ... kent het belang van het leren woorden
- ... kan de betekenis van een woord afleiden uit een rijke (talige) context (met **visuele ondersteuning**)
- ... begrijpt expliciet aangeboden schooltaalwoorden die nodig zijn om de les te volgen (zoals meer/minder, eerst/daarna) zet daarbij **kennis uit thuistaal** in

Streefdoelen alle leerlingen

- ... verbreedt en verdiept woordkennis door gericht aanbod
- ... hanteert **gerichte strategieën** voor het afleiden van woordbetekenissen uit de context
- ... hanteert strategieën om woorden te onthouden
- ... kan met hulp(middelen)/strategieën woordbetekenissen achterhalen (vertaling in **thuistaal**, overleg, (digitaal) woordenboek)
- ... begrijpt woorden in verschillende contexten en situaties (generalisatie)

Extra streefdoelen

- ... kan zelfstandig woordenschat verbreden en verdiepen aan de hand van gesproken en geschreven teksten
- ... gebruikt woorden in verschillende contexten en situaties (generalisatie)
- ... kent betekenisrelaties tussen woorden (bijvoorbeeld synoniemen, onder- en nevenschikking)
- ... begrijpt **eenvoudig** figuurlijk taalgebruik
- ... past **eenvoudig** figuurlijk taalgebruik toe

Naar leerlijnen

- Mondelinge Taalvaardigheid
- Woordenschat
- Technisch Lezen
- Spelling
- Begrijpend Lezen
- Schrijven
- Rekenen

Voorwaardelijke doelen → deze doelen vormen de basis

Minimale doelen → deze doelen moeten alle leerlingen ten minste behalen

Streefdoelen alle leerlingen → deze doelen worden voor alle leerlingen nagestreefd

Extra streefdoelen → komen aan bod voor leerlingen die versneld door de leerstof kunnen

Omdenken

Toetsdoelen (Emmen/Haarlem)

De leerling zo snel mogelijk laten aansluiten bij de leerstof van leeftijdsgenoten in het regulier basisonderwijs.

Op basis van 3 gegevens bij binnenkomst wordt de leerling in een toetslijn gezet (kort gezegd).

In de toetslijnen staan alleen toetsdoelen en geven richting.

LOWAN-leerlijnen

De leerling zo snel mogelijk laten aansluiten bij de leerstof van leeftijdsgenoten in het regulier basisonderwijs.

Met de LOWAN-leerlijnen bepaal je per vakgebied op basis van de gegevens bij binnenkomst het doorstroomperspectief.

De aanbodsdoelen in de leerlijnen helpen bij het afstemmen van het onderwijsaanbod, het monitoren en geven richting.

Nu jullie, omdenken!

Wat hebben jij en jouw team nodig?

De autoritaire leider: 'Ik wil dat onze school werkt met de LOWAN-leerlijnen, dus leerkrachten dat gaan we doen en dat doen wij op deze manier.'

De laissez-faire leider: 'Werken met de LOWAN-leerlijnen dat kunnen jullie. Zet 'm op! Ik zie wel hoe het gaat.'

De democratische leider: 'Wij gaan met de LOWAN-leerlijnen werken. Daarvoor is omdenken nodig. Wat hebben jullie nodig voor het omdenken?'

Krachtgerichte coaching: 'Droom geen kleine dromen, want die inspireren niet.' (Goethe)

Oplossingsgerichte coaching: Grote dromen, kleine stappen; Simpel werkt het best; Zeven stappendans.

Situationeel leiderschap: 'Een goede leider weet precies welke leiderschapsstijl werkt in welke situatie.'

Bespreek met degene naast jou:

1. Waarmee start jij morgen?

2. Wat heb je nodig?

Vanmiddag in de LOWAN-app
een overzicht.

Heb je nog vragen?

Neem contact op met onze helpdesk

030 – 232 48 48

helpdesk@lowanpo.nl

www.lowan.nl